

A HARMADIK X

MEDGYES PÉTER SZÜLETÉSNAPI KÖSZÖNTÉSE 5 FELVONÁSBAN

Eszenyi Réka

eszenyi.reka@btk.elte.hu

Eötvös Loránd Tudományegyetem Nyelvi Közvetítés Intézete, Fordító- és Tolmácsképző Tanszék,
<https://orcid.org/0000-0003-2194-7562>

Dóczi Brigitta

doczi.brigitta@btk.elte.hu

Eötvös Loránd Tudományegyetem Angol Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék
<https://orcid.org/0000-0002-1581-0079>

1. FELVONÁS

1992-t írunk, a Karinthy Frigyes Kéttannyelvű Gimnázium első évfolyama érettségizik, angolul! A B osztályban a szigorú N. Á. az elnök (a másik későbbi példakép), az A-ban a jókedvű M. P., aki biztató mosollyal hallgatja az érettségizők kiváló és kevésbé kiváló feleleteit. Ha egy társaságban felmerül a szóbeli érettségi, mindig meglepődünk, hogy másoknak ez milyen stresszes élményt jelentett – nekünk meg csak vicces és kellemes emlékek kötődnek hozzá és most már tudjuk, hogy ebben az elnökünknek mekkora szerepe volt! A cikk szerzői nemsokára az ELTE angol szakán kötnek ki.

2. FELVONÁS

Medgyes Péter megalapítja és éveken át vezeti az ELTE Angol Tanárképző Központját, ahol gyakorlatias tudást szerezhetnek a jövő angol nyelvtanárai. A program a bolognai rendszer bevezetéséig mintegy 1000 hallgatónak ad használható, naprakész tudást és diplomát, hozzá órára járni pedig külön kiváltság, mi ekkor még csak hallomásból értesülünk erről. A 90-es években járunk, a cikk szerzőinek érdeklődése egyre inkább a nyelvtanítás felé fordul. 1994-ben megjelenik a *The non-native teacher*, 1995-ben *A kommunikatív nyelvoktatás* és 1997-ben *A nyelvtanár* című könyve, és felkerül a szerzők polcára is (meg persze idézik is, ahogy kell). Már akkor feltűnt, hogy

még a komoly témákról is milyen szórakoztatóan tud írni. Ha pedig belegondolunk, hogy hány nem anyanyelvi tanárnak adhatott önbizalmat világszerte és még az ELF (English as a lingua franca) kutatások egyik ágát is megalapozta – önmagában mindegyik hatalmas teljesítmény!

3. FELVONÁS

A 2000-es évek elején járunk, a szerzők, akikből időközben egyetemi oktatók lettek, beiratkoznak az ELTE Nyelvpedagógia Doktori Programjára, hogy kutatóként is megvizsgálják a nyelvtanár, nyelvtanuló és nyelvtanítás egy-egy oldalát: egyikük a digitális kommunikáció nyelvórai használata, másikuk a szókincsfejlődés szempontjából. A PhD keretében Medgyes Péter óráin a fókuszban a nyelvtanár áll. Lelkesedése, laza humora és maximalizmusa mindenkit magával sodor. Tudvalevő, hogy a doktori elég sok nyomással jár, ezért azt látni, hogy az óriási tudás mellett elfér az, hogy nem vesszük mindig komolyan magunkat, kifejezetten megnyugtató! Péter mindig azt sugallja, hogy minden rendben lesz, meg fogjuk tudni csinálni, és mi elhisszük neki.

4. FELVONÁS

Medgyes Péter az oktatáspolitikában és diplomáciában is leteszi a névjegyet: 1997-től 1998-ig a Művelődési és Közoktatási Minisztérium helyettes államtitkára, 2002-től 2005-ig az Oktatási Minisztérium nemzetközi ügyekért felelős helyettes államtitkára. 2005-től 2009-ig a Magyar Köztársaság damaszkuszi nagykövete. Mint leírja magáról, 100 országban járt, és mint olvashatjuk róla, 48 könyve, és 200-nál is több tanulmánya jelent meg. 2013 és 2016 között a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesületének (MANYE) alelnöke és a Modern Nyelvoktatás főszerkesztője. 2017-ben Brassai Sámuel-díjat kap, amelyet a MANYE adományoz azoknak, akik kiemelkedő munkásságukkal hozzájárultak az alkalmazott nyelvészet és a nyelvtanítás fejlődéséhez. Ez az elismerés a nyelvtanári szakma és a nyelvpedagógia terén végzett több évtizedes, úttörő tevékenységét méltatja.

A 2015-ben megjelent *Töprengések a nyelvtanításról* fantasztikus visszatekintés egy gazdag pályafutásra, amiből az is jól látszik, hogy hány ember dolgozott, dolgozik vele szívesen. Péter jelenleg is visszajár az ELTE Angol Nyelvpedagógia tanszékére, elnökként doktori védéseken oldja a feszültséget és mindig fantasztikus figyelemmel és érdeklődéssel fordul a jelöltekhez, a bizottsághoz és a közönséghez. Medgyes Péter mellett valahogy soha senki sem feszeng. És ő biztos ezt is pillanatok alatt, lazán és egyszerűen megírná...

Ez a tudományos sokoldalúság már önmagában elég lenne, de Péter a teniszt is ugyanilyen elhivatottsággal űzi a mai napig: fiatalossága inspiráló mindannyiunk számára.

5. FELVONÁS

Aztán amikor egyikünknek hirtelen egy továbbképzést kell tartani arról, hogy hogyan tartsunk jó előadást, akkor csak beszalad a könyvesboltba és leveszi a polcra a *Milyen a jó előadó?* című könyvet (2019-ben jelent meg) és máris minden meg van oldva. Erről a témáról is úgy ír – világosan, egyszerűen, mégis viccesen, hogy aki olvassa, biztosan leküzdí gátlásait és magabiztosabb előadó lesz belőle. A könyvben ezt írja: „Egyenes ösvényen haladtam: tanár → kutató →

előadó. Hozzáteszem, hogy a tanítást később sem hagytam abba, még ha idővel már nem gimnazistákat, hanem egyetemi hallgatókat boldogítottam is. Ugyanakkor, bevallom, világeletemben hályogkovácsként dolgoztam, hiszen az egyetem sem a tanári, sem a kutatói pályára nem készített fel tisztességesen. Sőt, egyáltalán nem. Azt pedig, hogy hogyan kell előadni, végképp a saját ujjamból szoptam, holott meggyőződéseim, ezt a készséget is lehet tanítani.” Szerencsére, ma már ezek a készségek mind részei az egyetemi kurzusoknak.

Így megy ez. Valahogy mindig ott van a háttérben: hol szakmailag, hol emberileg. Elindít valamit, és mi learathatjuk a gyümölcsét. Aztán amikor megadatik, örömmel és derűvel várjuk, hogy a társaságában lehessünk! Nehéz elhinni, most, hogy ezeket a sorokat írjuk, hogy Péter már a harmadik X-hez ér (az L után persze). Szeretettel gratulálunk, még sok egészséges, boldog, aktívan eltöltött évet kívánunk, és persze visszük tovább, amit tőle tanultunk!

IRODALOM

- Medgyes, P. (1994). *The non-native teacher*. London: Macmillan Education.
- Medgyes, P. (1995). *A kommunikatív nyelvoktatás*. Eötvös József Könyvkiadó.
- Medgyes, P., & Major, É. (1997). *A nyelvtanár: A nyelvtanítás módszertana*. Corvina Kiadó.
- Medgyes, P. (2017). *Töprengések a nyelvtanításról*. Eötvös József Könyvkiadó.
- Medgyes, P. (2020). *Milyen a jó előadó?*. Corvina Kiadó.